

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

ВИСНОВОК

на відповідність оформлення та реєстрації вимогам закону, Регламенту Верховної Ради України та прийнятим відповідно до них нормативно-правовим актам проекту Закону України «Про внесення змін до деяких Законів України щодо удосконалення процедури призначення чи обрання на посади, звільнення з посад деяких посадових осіб, висловлення недовіри генеральному прокуророві у випадках, передбачених Конституцією та законами України», внесеного народними депутатами України Железняком Я.І., Разумковим Д.О. та іншими (всього 14 підписів) (реєстр. № 13407 від 24.06.2025)

Комітет на засіданні 2 лютого 2026 року (протокол № 254) розглянув, згідно з електронною резолюцією Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. від 25 червня 2025 року (електронна картка документа (1920194), на відповідність оформлення та реєстрації вимогам закону, Регламенту Верховної Ради України та прийнятим відповідно до них нормативно-правовим актам, проект Закону України «Про внесення змін до деяких Законів України щодо удосконалення процедури призначення чи обрання на посади, звільнення з посад деяких посадових осіб, висловлення недовіри генеральному прокуророві у випадках, передбачених Конституцією та законами України», внесений народними депутатами України Железняком Я.І., Разумковим Д.О. та іншими (всього 14 підписів) (реєстр. № 13407 від 24.06.2025).

Як зазначено в пояснювальній записці до законопроекту (реєстр. № 13407) «необхідність прийняття законопроекту зумовлена приведенням процедури формування Кабінету Міністрів України у відповідність до Конституції України шляхом встановлення її Регламентом Верховної Ради України. Також проект закону має встановити процедури розгляду Верховною Радою України питань відставки Кабінету Міністрів України та ряду інших питань, пов'язаних з реалізацією Верховною Радою України повноважень з призначення чи обрання на посади, звільнення з посад деяких посадових осіб, висловлення недовіри генеральному прокуророві у випадках, передбачених Конституцією та законами України».

Водночас Комітет приверну увагу до того, що народними депутатами України Лозинським Р.М., Безгіним В.Ю. та іншими було внесено на розгляд Верховної Ради України проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення порядку призначення та звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України» (реєстр. № 3195 від

10.03.2020), мета якого вдосконалення порядку призначення та звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України шляхом внесення змін до частини першої статті 18 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», до частини другої статті 18 Закону України «Про Кабінет Міністрів України», до частини третьої статті 6 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», а також до Регламенту Верховної Ради України: статтю 205 викласти в новій редакції (Порядок призначення Прем'єр-міністра України, Міністра оборони України, Міністра закордонних справ України) та доповнити новими статтями 206¹ (Порядок призначення на посади членів Кабінету Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України), 206² (Особливості припинення повноважень членів Кабінету Міністрів України).

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення порядку призначення на посади та звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України» (реєстр. № 3195) 17 грудня 2025 року було прийнято Верховною Радою України в другому читанні та в цілому (Закон № 4725-IX), а 18 грудня 2025 року Закон направлено на підпис Президентіві України.

Поряд з цим, законопроектом (реєстр. № 13407), внесеним народними депутатами України Железняком Я.І., Разумковим Д.О. та іншими, пропонується внести зміни до статей 8, 9, 11-12, 15 Закону України «Про Кабінет Міністрів України», до статей 205 (Надання згоди на призначення Президентом України Прем'єр-міністра України), 213 (Висловлення недовіри Генеральному прокуророві), 228 (Розгляд Верховною Радою звітів і доповідей Кабінету Міністрів України), 232¹ (Розгляд Верховною Радою звітів і доповідей державних органів та посадових осіб) Регламенту Верховної Ради України та доповнити новою статтею 206, а також зміни до статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану».

Відповідно до частини четвертої статті 93 Регламенту Верховної Ради України та предмета відання Комітету, визначеного Постановою Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» від 29 серпня 2019 року № 19-IX, Комітет зазначив, що проект Закону України (реєстр. № 13407) внесено на реєстрацію згідно з частиною першою статті 89, частиною другою статті 90 та частинами першою, другою і шостою статті 91 Регламенту Верховної Ради України, за підписом осіб, які мають право законодавчої ініціативи, з пропозицією щодо кандидатури доповідача на пленарному засіданні, пояснювальною запискою, порівняльною таблицею та електронним файлом.

По суті новел законопроекту (реєстр. № 13407), зокрема, змін до Регламенту Верховної Ради України, крім тих, що повторюють зміни до Регламенту Верховної Ради України в уже прийнятому Законі України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення порядку призначення на посади та звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України» (№ 4725-IX) (далі - Закон України (№ 4725-IX), варто зазначити таке.

Відповідно до частини п'ятої статті 83 Конституції України порядок роботи Верховної Ради України встановлюється Конституцією України та Регламентом Верховної Ради України.

Комітет зазначив, що новою статтею 206 Регламенту Верховної Ради України, зокрема в частині першій цієї статті, запропоновано, що питання про призначення на посаду членів Кабінету Міністрів України розглядається Верховною Радою України за поданням Прем'єр-міністра України «відповідно до пропозицій, внесених коаліцією депутатських фракцій у Верховної Ради».

Відповідні положення щодо призначення на посаду членів Кабінету Міністрів України за пропозиціями від коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України вже передбачені у прийнятому Законі України (№ 4725-IX).

Крім того, абзацом другим частини другої нової статті 206 Регламенту Верховної України передбачено, що «Обов'язковим додатком до подання Прем'єр-міністра України до Верховної Ради щодо призначення на посади членів Кабінету Міністрів України, яке вноситься вперше після відставки Кабінету Міністрів України, є проект Програми діяльності Кабінету Міністрів України, який містить програмні цілі та завдання, виконання яких є необхідним для досягнення цілей. Проект Програми діяльності Кабінету Міністрів України повинен відповідати програмним завданням коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України, визначеним в угоді про формування коаліції, підписаній всіма членами коаліції депутатських фракцій».

Комітет зазначив, що, запропоновані новели не узгоджуються зі статтею 227 Регламенту Верховної Ради України, якою передбачено, що Програма діяльності Кабінету Міністрів України на строк його повноважень подається на розгляд Верховної Ради України у місячний строк після сформування Кабінету Міністрів України. Кабінет Міністрів України разом з Програмою діяльності подає проект постанови Верховної Ради України про її схвалення, а також з положеннями частин першої та другої статті 11 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» - Програма діяльності Кабінету Міністрів України повинна містити програмні цілі, критерії і строки досягнення програмних цілей та завдання, виконання яких є необхідним для досягнення цілей, строки виконання таких завдань, іншу інформацію, надану Кабінетом Міністрів України. Програма діяльності Кабінету Міністрів України подається до Верховної Ради України Прем'єр-міністром України у строк до одного місяця з дня формування Кабінету Міністрів України.

При цьому, відповідні зміни до статті 227 Регламенту Верховної Ради України та статті 11 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» авторами законопроекту не запропоновано.

Щодо новели, викладеної у частині третій нової статті 206 (Порядок призначення на посади членів Кабінету Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України) Регламенту Верховної Ради України, якою пропонується, що «Будь-яка депутатська фракція (депутатська група) до початку розгляду питання на пленарному засіданні вправі подати до Апарату Верховної Ради пропозицію про зустріч з тим чи іншим кандидатом на посаду члена Кабінету Міністрів України. Зустріч проводиться в час і місці, окремо узгоджених кандидатом та депутатською фракцією (депутатською групою)» привертаємо увагу до того, що термінологія Регламенту Верховної Ради України не передбачає слова «будь-яка» і «вправі», це також не узгоджується з новою редакцією статті 205 та новими

статтями 206¹, 206² Регламенту Верховної Ради України (Закон України (№ 4725-IX)).

Також варто звернути увагу на частину п'яту нової статті 206 Регламенту Верховної Ради України, в якій автори проекту пропонують «індивідуальне голосування».

Комітет зауважив, що відповідно до пункту 1 частини другої статті 37 Регламент Верховної Ради України кожним народним депутатом України особисто за допомогою електронної системи в такий спосіб, що унеможливило б голосування замість народного депутата України іншою особою. Результати голосування фіксуються поіменно, в тому числі з можливим роздрукуванням результатів голосування кожного народного депутата України.

Згідно з частиною третьою статті 47 Регламенту Верховної Ради України, голосування здійснюється народним депутатом України особисто за допомогою електронної системи шляхом голосування «за», «проти» або «утримався» в залі засідань Верховної Ради України.

До того ж, головуючий на пленарному засіданні Верховної Ради має право проводити рейтингове (сигнальне) голосування для прогнозування результатів голосування питання порядку денного пленарного засідання Верховної Ради України (пункт 11 частини першої статті 28 Регламенту Верховної Ради України).

Водночас, визначення «індивідуальне голосування» в Регламенті Верховної Ради України відсутнє.

Також серед запропонованих змін до Регламенту Верховної Ради України пропонується, зокрема, частину другу статті 213 Регламенту Верховної Ради України доповнити новим абзацом другим: «У випадку, встановленому абзацом другим частини дев'ятої статті 232¹ цього Регламенту, питання про висловлення недовіри Генеральному прокурору включається до порядку денного сесії Верховної Ради за пропозицією комітету Верховної Ради України, до предмету відання якого належить організація та діяльність органів прокуратури».

Своєю чергою, запропонованою новою частиною дев'ятою статті 232¹ Регламенту Верховної Ради України передбачається, що: «9. За наслідками обговорення звіту Генерального прокурора Верховна Рада може прийняти постанову про взяття звіту до відома та визнання роботи Генерального прокурора задовільною чи незадовільною. У разі визнання роботи Генерального прокурора незадовільною або неприйняття Верховною Радою постанови про взяття звіту до відома та визнання роботи Генерального прокурора задовільною впродовж двох років поспіль, це є підставою для розгляду питання про висловлення недовіри Генеральному прокурору відповідно до пункту 25 частини першої статті 85 Конституції України та статті 213 цього Регламенту».

Комітет звернув увагу на те, що запропоновані положення враховані в частині сьомій статті 232¹ Регламенту Верховної Ради України, якою передбачено, що за підсумками обговорення звіту, доповіді Верховна Рада України може прийняти відповідну постанову про взяття звіту, доповіді до відома, про оцінку діяльності державного органу, посадової особи, звіт чи доповідь якої було розглянуто, а також у порядку, передбаченому Регламентом

Верховної Ради України, прийняти інші рішення, прийняття яких рекомендується у звіті, доповіді.

При цьому Комітет зазначив, що Конституцією України, Законом України «Про прокуратуру» та Регламентом Верховної Ради України не передбачено положень про визнання роботи Генерального прокурора задовільною або незадовільною.

Також Комітет звернув увагу на нову частину другу статті 232¹ Регламенту Верховної Ради України, в якій автори законопроекту пропонують, що «У випадках, встановлених цим Регламентом або Законом України «Про Кабінет Міністрів України», Верховна Рада розглядає позачергові звіти зазначених державних органів та посадових осіб, які охоплюють періоди часу, визначені у відповідному рішенні Верховної Ради або Законом України «Про Кабінет Міністрів України».

Водночас, у Регламенті Верховної Ради України передбачено лише два випадки позачергового звітування державних органів, а саме для Кабінету Міністрів України та зазначеного у частині першій статті 232¹ Регламенту Верховної Ради України – Директора Державного бюро розслідувань.

Крім цього, автори законопроекту пропонують у частині третій статті 232¹ Регламенту Верховної Ради України, передбачити, що: «3. Верховна Рада за пропозицією не менш як третини народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради може в будь-який час прийняти рішення про позачерговий звіт Директора Державного бюро розслідувань з питань, зазначених у пункті 1 частини першої цієї статті», слова «Директора Державного бюро розслідувань з питань, зазначених у пункті 1 частини першої цієї статті» замінити словами «державних органів та посадових осіб, визначених пунктами 1, 2, 4, 5 частини першої цієї статті».

Комітет привернув увагу до того, що частиною сьомою статті 232¹ Регламенту Верховної Ради України визначено, що за підсумками обговорення звіту, доповіді Верховна Рада України може прийняти відповідну постанову про взяття звіту, доповіді до відома, про оцінку діяльності державного органу, посадової особи, звіт чи доповідь якої було розглянуто, а також у порядку, передбаченому Регламентом Верховної Ради України, прийняти інші рішення, прийняття яких рекомендується у звіті, доповіді.

Щодо запропонованих змін до статті 228 Регламенту Верховної Ради України, якою передбачено подання звітів Прем'єр-міністра України разом із заявою про відставку та розгляд їх Верховною Радою України, зазначаємо, що у Законі України (№ 4725-IX) відповідні положення вже враховані.

Враховуючи викладене, законопроект «Про внесення змін до деяких Законів України щодо удосконалення процедури призначення чи обрання на посади, звільнення з посад деяких посадових осіб, висловлення недовіри генеральному прокуророві у випадках, передбачених Конституцією та законами України» (реєстр. № 13407) потребує доопрацювання з урахуванням прийнятого Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення порядку призначення на посади та звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України» (№ 4725-IX).

Комітет, керуючись частиною четвертою статті 93 Регламенту Верховної Ради України, ухвалив експертний висновок на відповідність оформлення та реєстрації вимогам закону, Регламенту Верховної Ради України та прийнятим відповідно до них нормативно-правовим актам проекту Закону України «Про внесення змін до деяких Законів України щодо удосконалення процедури призначення чи обрання на посади, звільнення з посад деяких посадових осіб, висловлення недовіри генеральному прокуророві у випадках, передбачених Конституцією та законами України», внесеного народними депутатами України Железняком Я.І., Разумковим Д.О. та іншими (всього 14 підписів) (реєстр. № 13407 від 24.06.2025), і прийняв рішення направити його Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, який визначено головним з підготовки і попереднього розгляду цього законопроекту.

Голова Комітету

С.В.КАЛЬЧЕНКО

